

Aan het college van Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Rhenen
Postbus 201
3910 AE RHENEN

Betreft:

Ongevraagd advies: Toegankelijke en openbare toiletten in de gemeente Rhenen

Rhenen, 11.2. 2022

Geacht college van Burgemeester en Wethouders,

In Nederland, en Rhenen zal daarop geen uitzondering zijn, hebben veel inwoners te maken met een aandoening waardoor zij niet langer dan vijf minuten hun behoefte op kunnen houden. Dit resulteert in afhankelijkheid en eenzaamheid als er geen of nauwelijks openbare toiletten beschikbaar zijn in winkelcentra en natuurgebieden.

Het zorgt voor angst bij patiënten met bijvoorbeeld spijsverteringsklachten en blaasklachten. Maar ook kleine kinderen, zwangere vrouwen en ouderen maken vaker gebruik van het toilet dan gebruikelijk .

Daarnaast zijn er ook mensen die een rolstoel of scootmobiel gebruiken. Zeker deze groep kan praktisch nergens naar een toilet vanwege het ontbreken van aangepaste en rolstoeltoegankelijke toiletten.

Omdat er vaak sprake is van een zekere schaamte blijven de problemen die deze mensen onder- vinden vaak verborgen.

Toiletalliantie

De Toiletalliantie bestaat uit meer dan twintig maatschappelijke organisaties en is een initiatief van de Maag Lever Darm Stichting (MLD), Haar missie is om in 2023 voldoende openbare toiletten in Nederland te hebben.

Zij adviseert dat er om de 500 meter in winkelcentra of verblijfsgebied een openbaar of opengesteld toegankelijk toilet moet zijn. Voor natuur- en recreatiegebieden stellen zij de norm: om de 25 km een toilet langs fietspaden en om de 5 km langs wandelpaden.

De MLDS en patiëntenverenigingen pleiten ervoor deze norm in de (Omgevings-)wet of andere besluiten op te nemen (<https://www.mlds.nl/petitie-verankertoiletnorm-in-wet/>).

Natuur- en recreatiegebieden

Uit onderzoek van de Toiletalliantie blijkt dat er in Nederland ook te weinig openbare toiletten zijn in natuur- en recreatiegebieden.

Veel mensen zouden hierdoor niet onbezorgd de natuur in kunnen. Sommige mensen durven de deur niet eens uit als ze niet weten of er een toilet in het natuurgebied is.

Door het plaatsen van openbare toiletten bij natuurgebieden wordt de drempel weggenomen bij mensen voor wie een openbaar toilet extra belangrijk is én blijven de natuurgebieden schoon.

De noodzaak hebben we de afgelopen 2 jaar in coronatijd allemaal wel ervaren.

Openbare Toiletten in Rhenen

De gemeente Rhenen baseert haar toiletbeleid op informatie uit de 'HogeNood' app.

De gegevens in deze app blijken echter niet meer te kloppen.

Rhenen kent wel publieke toiletten in gebouwen van de Gemeente, maar na sluitingstijd zijn die dicht en in de natuur- en wandelgebieden kan men, voor zover bekend, alleen van april tot oktober gebruik maken van een openbare toilet op Kwinteloijen.

Het aantal rolstoeltoegankelijke toiletten zijn volgens de vermelding in de HogeNood-app minimaal.

Ook zien we in Rhenen nauwelijks een aanduiding van plaatsen waar men toegang tot een toilet heeft.

Wij vinden het moeilijk te accepteren dat mensen in paniek of in een isolement kunnen raken vanwege een gebrek aan een zo elementaire basisvoorziening. Ons als adviesraadsleden bereikten daarvan een paar schrijnende verhalen.

Rhenen geeft aan een gastvrije gemeente te willen zijn. Dat er voldoende toegankelijke en openbare toiletten zijn voor winkelpubliek, de dagjesmensen, toeristen en natuurzoekers hoort daar volgens ons ook bij.

Iedereen moet volledig deel kunnen nemen aan de samenleving.

De Adviesraad adviseert u daarom vriendelijk doch dringend om nog eens te kijken naar de huidige situatie. Ons beeld is dat er zeker mogelijkheden zijn in Rhenen om het aantal openbare en rolstoeltoegankelijke toiletten te vergroten en/of te verbeteren.

ook adviseren wij u om:

1. een was- en toiletbeleid te ontwikkelen*;
2. daarbij ervaringsdeskundigen en ondernemers te betrekken;
3. de informatievoorziening in de HogeNood app actueel te houden;
4. kennis te nemen van het toilettenbeleid in andere gemeenten (zoals Nijmegen en Druten);
5. de informatie over openbare (rolstoeltoegankelijke) toiletten openbaar te maken;
6. gebruik te maken van stickers of bewegwijzering naar toegankelijke toiletten;

Wij maken u er verder op attent dat de Gemeentegids 'Bij ons in Rhenen' geen informatie bevat over openbare (rolstoeltoegankelijke) toiletten in de gemeente. Wij adviseren u tevens die informatie aan de Gemeentegids toe te voegen.

*Wij denken hierbij aan twee wc's per plek en een was/verschoonruimte voor baby's en jonge kinderen.

In afwachting van uw reactie, namens de Adviesraad Sociaal Domein,

Mirjam Groenendijk
voorzitter